

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Tractatus De Libertatibvs Ecclesiae Gallicanae

Charlas, Antoine

Leodii, 1684

Cap. VII. Aliorum Patrum eâdem de re testimonia.

urn:nbn:de:hbz:466:1-38227

396 TRACTATUS DE LIBERTATIBVS,
eorum, consultus fuerat à Corinthiis, ut docent illæ litteræ,
quas publicæ luci restituit Patricius Junius Scoto-Brittan-
nus: in iis enim excusat Clemens suam in respondendo tar-
ditatem; *Propter calamitates, & casus adversos, qui nobis acciderunt,
Fratres dilecti, postulatis vestris tardius nos animum adiecisse veremur.*

16. Quantâ verò cum reverentiâ excepta sit sancti Pon-
tificis responsio, animadvertere licet in verbis Eusebii, ac sancti
Hieronymi supra relatis, siquidem adhuc eorum tempore,
idest post tria sæcula publicè in Ecclesiis legebantur ejus litte-
ræ, quas verè sanctus Irenæus appellavit potentissimas, tum
propter eam, quam continent doctrinam, tum propter scri-
bentis potentiorē principalitatem.

17. Ad sanctum Anicetum Romanum Pontificem simili-
ter, ut testatur idem sanctus Irenæus in epistola, cujus frag-
mentum refertur ab Eusebio lib. 5. histor. Eccles. cap. 24.
recurrat Asiatica Ecclesia pro quæstione de die celebrandi Pas-
chatis, licet non perinde illius responsis acquieverit; quod
tamen facere debuisset comprobavit eventus receptâ à Conci-
lio generali Nicæno, ac tandem à tota Ecclesia, Sedis Aposto-
licæ sententiâ. Omni denique tempore ad hanc Ecclesiam
propter potentiorē principalitatem omnis convenit Eccle-
sia. Omnes illa ubique Christianos curavit, ad pacem con-
gregans, & reparans fidem eorum.

C A P U T VII.

Aliorum Patrum eadem de re testimonia.

1. **A** Beato Hyppolito Episcopo, & Martyre, qui circa
annum 230. obiit, oratione de consummatione Mun-
di dicitur *Princeps Petrus, FIDEI PETRA, quem beatum iudicavit
Christus Deus noster, ille DOCTOR ECCLESIAE, ille primus Discipulo-
rum, ille qui REGNI CLAVES HABET, &c.* Si ut indubitatum
est. Romanus Pontifex Petri officio successit, cur etiam ip-
se non erit *fidei Petra, Doctor Ecclesia, Regni claves habens?*
2. Sanctus Basilius Magnus epist. 52. quæ est ad S. Atha-
nasium, quanta sit Episcopi Romani autoritas in decidendis
fidei quæstionibus, & in corrigendis quæ perperam à Con-
ciliis

ciliis generalibus gesta sunt, his verbis significat; *Visum est nobis consentaneum, ut scribatur Episcopo Romano, ut qua hic geruntur, consideret, & sententiam suam exprimat: Et quoniam difficile est, ut communi, ac Synodico decreto aliqui illinc mittantur, ipse SVA AVTORITATE IN ISTA CAUSA VSUS VIROS eligat omniaq; secum habentes, qua in Arimino facta sunt, ad ea rescindenda, que illic per vim, & violentiam gesta sunt Quæritur autem, & hoc a nonnullis illic, ut & nobis ipsis videtur, necessario ut Marcelli hæresim illi cum venerint, tanquam malam ac noxiam, & à sana fide alienam exterminent. Non putabat sanctus Basilius ad stabiliendam fidem opus esse Concilio generali, quod congregari non posse videbat (Difficile est ut communi, ac Synodico decreto aliqui illinc mittantur) postulandum tantum censeret ut Romanus Pontifex sententiam suam exprimat Ipse sua auctoritate, ut in ista causa, scilicet Concilii Ariminensis, usus viros eligat, &c. ut Marcelli hæresim illi cum venerint, tanquam malam, & noxiam, & à sancta fide alienam exterminent. Conqueritur quidem acerbe S. Basilius de Episcopis Occidentalibus, etiam de Romano Pontifice in alia epistola, de modo scilicet agendi. Cæterum enim hujus auctoritatem & sanctus Basilius, & alii Episcopi Orientales summè venerabantur, ut ex epist. 74. ejusdem sancti Patris evidens fit. Sic enim de Eustathio Episcopo Sebasteño scribit. *Qua verò sint illi à Beatissimo Episcopo Liberio præposita, & ad qua consenserit, nobis clam est: nisi quod Epistolam attulerit, per qua restitueretur: Eam ubi Tyana Synodo exhibuit, in suum locum restitutus est.**

3. Sancto Basilio conjunctissimus sanctus Gregorius Nazianzenus, carmine de vita sua perseverantiam Ecclesiæ Romanæ in fide, à qua Constantinopolitana exciderat, tribuit dignitati Capitis, veterem Romam sic novæ opponens;

*Fides vetustæ recta erat jam antiquitùs,
Et certa perstat nunc item nexu pio
Quodcumque labens sol videt, devinciens:
Ut univèrsi Præsident mundi decet,
Totam colit quæ numinis concordiam.
Nova verò quondam (de mea jam non mea,
Nunc sermo nobis) RECTI-PES ERAT IN FIDE,
At non item post merfa sub letho gravi.*

Oratione autem 26. super Petrum fundatam Ecclesiam tradit. *Vides, inquit, quemadmodum ex Christi discipulis magnis utique omnibus, & excessis, atque electione dignis hic Petra vocetur, atque Ecclesia fundamenta in fidem suam accipiat. Quamobrem orat. 7. vocat cum Ecclesiae columen, quod conseruandae inconcussae Ecclesiae Dei officium significat.*

4. S. Optatus Episcopus Milevitanus lib. 2. contra Parmenianum supradicta confirmat. *Cathedra, inquit, una est, & negare non audes scire te Petro primam in urbe Cathedram esse collocatam, ubi sederit omnium Apostolorum Caput Petrus, inde Cephas appellatus, in quo una Cathedra unitas ab omnibus seruetur, nec ceteri Apostoli singulas sibi quisque defenderent, ut iam schismaticus, & peccator esset qui contra singularem Cathedram alteram collocaret. Ergo Cathedra una est, quae est prima de deo. In ea sedet primus Petrus, probat autem Donatistas clauibus carere, eo quod Petri Cathedrae aduersarentur, claves legimus accepisse Petrum, Principem scilicet nostrum, cui à Christo dictum est; Tibi dabo claves Regni Caelorum, & porta inferorum non vincunt eas. Unde est ergo quod claves Regni vobis usurpare contenditis, qui contra Cathedram Petri vestris presumptionibus, & audaciis, sacrilegio militatis? Lib. 1. dixerat, Caecilianus omnium supra memoratorum sententiis innocens est pronuntiatus, etiam Melchiadis sententia, QVA IUDICIUM CLAVSVM EST. Quae quidem verba sic interpretatur Illustrissimus Gabriel de Laubespine Episcopus Aurelianensis; Quasi diceret etiam à summo Pontifice absolutus, POST CUIVS IUDICIUM DE CAECILIANI INNOCENTIA NON EST DVBITANDVM.*

5. Sanctus Ambrosius duo docet notatu dignissima; Primum; Catholicitatis, ut ita dixerim notam esse consensum cum Romana Ecclesia: Alterum, fidem non esse in schismate, quod, ut capite superiori ex Divo Thoma ostendimus, non consistit in sola separatione ab universo Ecclesiae corpore, sed etiam in divisione à capite; Inde (à Romana Ecclesia) in omnes, veneranda communionis iura dimanant, inquit Concilium Aquileiense in epist. Synodic. quae est 4. inter epist. S. Ambrosii. Sic igitur scribit S. Ambrosius in libro de obitu Satyri fratris; *Advocavit ad se Episcopum, nec ullam veram putavit, nisi verae fidei gratiam, percontatusque, ex eo est, utrumnam cum Episcopis Catholicis, hoc est cum Romana Ecclesia conveniret, & forte ad id locorum in schismate Religionis illius Ecclesia erat. Lucifer enim se à nostra tunc temporis*

communione dividerat, & quamquam pro fide exulasset, & fidei sua reliquis-
 si heredes, non putavit tamen fidem esse in schismate. Sermone autem
 62. de temp. seu in Evang. Dom. 4. post Pentecost. insinuat
 firmitatem in fide à Christo per Magisterium Petri Ecclesiæ
 conferri, dicitur Petro duc in altum, hoc est in profundum disputationum
 generationis Divina. Quid enim tam profundum, quam quod ait Petrus ad
 Dominum: Tu es Christus filius Dei vivi? HANC IGITUR SO-
 LAM ECCLESIAE NAVEM ASCENDIT DOMINUS, IN QVA
 PETRUS MAGISTER EST CONSTITUTUS, dicente Domino: SV-
 PER HANC PETRAM ADIFICABO ECCLESIAM MEAM. Libro
 autem 4. de fide ad Gratianum cap 3. ita Petrum Ecclesiæ
 Præpositum à Christo docet & Ecclesiæ firmitatem cum Ec-
 clesiæ firmitate conjunctam, ut ad eam conjunctionem sig-
 nificandam Petri nomen institutum fuerit. Habes in Evangelio,
 quod Petro dixit: rogavi pro te ut non deficiat fides tua: eidem autem supra
 dicenti: Tu es Christus filius Dei vivi, respondit: Tu es Petrus, & super
 hanc Petram adificabo Ecclesiam, & tibi dabo claves Regni Cælorum. Ergo
 cui propria auctoritate Regnum dabit, hujus fidem firmare non poterat? Quem
 cum Petram dicit, firmamentum Ecclesiæ indicavit.

6. Sanctus Hieronymus epist. 57. sic scribit ad Damasum
 Papam; Quoniam vetusto Oriens inter se populorum furore collisus indisci-
 son Demini tunicam, & desuper textam minutatim per frustra discerpit, &
 Christi vineam exterminat vulpes, ut inter lacus contritos, qui aquam non
 habent, difficile, ubi fons signatus, & hortus ille conclusus sit, possit in-
 telligi. Ideo mihi CATHEDRAM PETRI, ET FIDEM APOSTO-
 LICO ORE LAUDATAM CENSUI CONSVLENDAM. Inde nunc
 mea anima postulans cibum, unde olim Christi vestimenta suscepi
 ego nullum primum, nisi Christum sequens, Beatitudini Tuæ, id est Cathe-
 dra Petri communione consocior: SVPER ILLAM PETRAM ADIFICA-
 TAM ECCLESIAM SCIO. Quicumque extra hanc domum agnum come-
 derit, prophanus est. Si quis in arca Noë non fuerit, peribit regnante dilu-
 vio quicumque tecum non colligit, spargit; Hoc est; qui Christi
 non est, Antichristi est. Et epist. 58 quæ est ad eundem Dama-
 sum; Hinc præsidis fulta Mundi Ariana rabies fremit. Hinc in tres partes
 scissa Ecclesia ad se rapere me festinat: Monachorum circa manentium antiqua
 in me surgit auctoritas. Ego interim clamito: SI QVIS CATHEDRA
 PETRI IUNGITUR MEVS EST. Meletius, Vitalis, atque Paulinus
 non habere se dicunt; Possent credere, si hoc unus assereret. Non, aut
 duo

duo mentiuntur, aut omnes. Idcirco obtestor Beatitudinem Tuam per Crucem Domini, per necessarium fidei nostrae decus, per Passionem Christi, ut qui Apostolos honore sequeris, sequaris & merito.

7. Hoc sancti Hieronymi exemplo docemur ad Petri successorem confugiendum in periculo schismatis; cum ille constitutus sit Caput, ut per conjunctionem cum illo constaret Ecclesiae unitas, ac firmitas, & schismatis tolleretur occasio, quod sanctus Hieronymus docet lib. 1. in Jovinianum his verbis; *At dicitur super Petrum fundatur Ecclesia, licet id ipsum in alio loco super omnes Apostolos fiat, & cuncti claves Regni Caelorum accipiant, & ex aequo super eos Ecclesia fortitudo solidetur; tamen propterea inter duodecim VNVS ELIGITVR, VT CAPITE CONSTITVTO SCHISMATIS TOLLERETVR OCCASIO.* Beati Hieronymi doctrinam, & exemplo fortassis adductus fuit Justinianus, priusquam esset Imperium adeptus, ut Hormisdam Pontificem consulere, an unus de Trinitate crucifixus praedicari deberet; cum esset hac de re dissensio. *Hoc enim, inquit epist. 3. post Hormisdæ sexagesimam quintam, CREDIMVS ESSE CATHOLICVM QVOD VESTRO RELIGIOSO RESPONSO NOBIS IVERIT INTLMATVM.*

8. Tribuitur eidem sancto Doctore epistola quaedam ad sanctum Damasum, continens Symboli explanationem. Sed Bellarminus de Scriptor. Ecclesiast. probat eam esse Pelagii haereticarum. Argumentum tamen, quod ex ea sumitur ad probandam infallibilem iudicii summi Pontificis circa fidei quaestiones certitudinem, non videtur minoris efficaciae. Demonstrat enim adeo jam primis Ecclesiae saeculis apud omnes constitisse, Romanum Pontificem esse huiusmodi controversiarum Iudicem, ut vel ipsi Haereticarum ab haereseos accusatione tutos se esse scirent, dummodo ipsorum fides Papae probaretur. His autem verbis clauditur illa epistola; *Hac fides est Papae beatissime, quam in Ecclesia Catholica didicimus, quamq; semper tenuimus, & tenemus. In qua si minus periret, aut parum caute aliquid forte possumus est, emendari cupimus à te, qui Petri & silem, & Sedem tenes. Sin autem hac nostra confessio Apostolatus tui iudicio comprobatur, quicumque me maculare voluerit, se imperitum, vel malevolum, vel etiam non Catholicum; non me hereticum comprobabit. Alia sunt quamplurima hereticorum, Sedis Apostolicae communionem ambientium, & per*

fraudem obtinere studentium, exempla; ut intelligas ex ipsorum etiam hæreticorum praxi, vera esse, quæ sancti Patres de Ecclesia Romana effati sunt.

9. A sancto Joanne Chrysoftomo de decem millium debitore, serm. I. Petrus appellatur *Chori Apostolorum Princeps, os Discipulorum*, COLUMNA ECCLESIAE, FIRMAMENTUM FIDEI, confessionis fundamentum, orbis terrarum Piscator; qui genus nostrum ex profundis errorum in Cælum subtraxit. Et lib. ad eos, qui scandalizati sunt cap. 17. *fundamentum Ecclesie, Princeps Cætus Discipulorum*. Docet autem idem Sanctus pluribus in locis, Petri nomen ob fidei firmitatem Apostolorum Principi impositum, insinuatque illum ob eam firmitatem fundamentum Ecclesiæ fuisse constitutum tom. 5. in illa verba, Paulus vocatus serm. 49. ante medium; *Petrum quidem, inquit, certè à virtute sic vocavit, & in ejus nomine FIRMITATIS FIDEI ARGUMENTVM, ET INDICIUM collocavit, ut appellatione suâ PERPETVÒ tanquam Magistrâ quâdam ejusmodi firmitatis utatur*. Et in cap. 2. epist. ad Gal. *sed prius dicendum est de Petro, & quomodo hic unus ante cæteros Discipulos solitus sit profiteri: quandoquidem etiam cognomen sortitus est OB IMMUTABLEM, ET IMMOBILEM FIDEM*. Cum enim omnes essent interrogati, hic ante cæteros proficiens: *Tu es, inquit, Christus filius Dei vivi. Quo tempore illi & claves Regni Cælorum tradita sunt*. Vide quæ diximus lib. 5. cap. 12. In hoc sicut & in cæteris ferè omnibus sancto Joanni Chrysoftomo consonat Theophylactus Bulgarorum Archiepiscopus in illud Lucæ 22. *Rogavi pro te Petre, &c. Ejus verba cap. 3. §. 3. retulimus*.

10. S. Cyrillus Alexandrinus libro 4. Dialog. de Trinitate, B. Petri de Christi Divinitate confessioni præmium illud collatum scribit, ut Ecclesia in ejus fide fundaretur ac firmaretur immobiliter & insuperabiliter. *Ubi, inquit, interrogavit Salvator circa fines Casarea, quæ vocatur Philippi: Quem dicunt homines esse filium hominis: & quis rumor de illo per Judæorum vagetur regionem, hoc est firmittimas Judææ Civitates. Puerilibus & indecoris popularium opinionibus relictis valde sapienter & scienter clamabat dicens: Tu es Christus filius Dei vivi. Jam VERO DE ILLO SENTENTIÆ REMUNERATIONEM NON MVLTÒ POST REPORTAVIT, Christo dicente: Beatus es Simon Barjona: quia caro & sanguis non revelavit tibi, sed Pater meus cælestis. Et ego dico tibi, quod tu es Petrus & super hanc petram edificabo Ecclesiam meam,*
Ecc

402 TRACTATUS DE LIBERTATIBVS,
& porta inferi non prevalebunt contra illam. Per ammonitionem ALIUD
NIHIL QUAM INCONCVSSAM ET FIRMISSIMAM DISCIPV-
LI FIDEM VOCAVIT, in qua Ecclesia Christi ita fundata & firmata
esset, ut non laberetur & esset inexpugnabilis inferorum portis, in perpetuum
manens.

11. Theodoretus epist. ad Renatum Presbyterum Roma-
num hanc tribuit Ecclesiæ Romanæ laudem; Tenet sancta ista
Sedes gubernacula regendarum cuncti orbis Ecclesiarum, cum propter alia, tum
quia semper hæretici factoris expertus permansit. Non est autem adeptæ
sancta Sedes privilegium regendarum cuncti orbis Ecclesia-
rum, postquam experientia comprobavit ipsam permansisse
hæreseos expertem; suas namque prærogativas jam à Christo
ipso acceperat, sed propter acceptum etiam à Christo privi-
legium non errandi, ac in errorem non mittendi, quod per-
petua demonstravit experientia.

12. Sanctus Gregorius epist. 52. lib. 4. quæ est ad omnes
Galliæ Episcopos, qui erant sub Hildeberto, anno 595. scrip-
ta, se fidei quæstionum Judicem declarat, asseritque senten-
tiam, quâ illas determinaturus sit, congruam sine dubio fo-
re: Si quam verò, inquit, contentionem, quod longè faciat Divina pen-
tentia, de fidei causa evenire contigerit, aut negotium emerferit, cujus vete-
mens sit fortasse dubietas, & pro sua magnitudine judicio Sedis Apostolicæ in-
digeat. Examinatâ diligentius veritate, relatione suâ ad nostram studeat per-
ducere notionem, quatenus A NOBIS VALEAT CONGRVA SINE DV-
BIO SENTENTIA TERMINARI.

13. Exstat in Codicibus plurium Bibliothecarum, & à
Baronio refertur epistola sancti Maximi Martyris ad Mari-
num Diaconum scribentis, in qua continetur istud de Ro-
mano Pontifice, ejusque Sede elogium. Omnes termini terra, &
quicumque ubique terrarum Christum Dominum purâ mente, & orthodoxâ
fide constituentur, quasi ad solem aterni luminis sanctissimam Romanorum Eccle-
siam, & ejus confessionem, & fidem intenti respiciunt, ex ipsa rutilantem
splendorem recipientes spiritualium, & sanctorum dogmatum. Quemadmodum
sex illa sancta Synodi disertis verbis, & magna cum Religione exposuerunt aper-
tissime pronunciantes Fidei Symbolum. Ab initio enim Adventus Incarnati Verbi
universa utique terrarum Christianarum Ecclesia à sancta Romanorum Ecclesia
originem habuerunt, FVNDAMENTVM SOLIDVM, & maximum, contra
quod porta inferi nullo pacto prevalebunt, juxta ipsiusmet Salyatoris promissio-
nem.

quis cuilibet Ecclesie jus suum detrahit, iniustitiam facit: qui autem Romane Ecclesie privilegium ab ipso summo omnium Ecclesiarum capite traditum auferre conatur, hic procul dubio in heresim labitur: & cum ille noceat iniustus: hic est dicendus hereticus Fidem quippe violat, qui adversus illam agit, que MATER EST FIDEI, & illi contumax invenitur, qui eam cunctis Ecclesiis pratulisse cognoscitur.

16. Sanctus Bernardus clarissimum Gallicanæ, atque universalis Ecclesie lumen, infallibile summi Pontificis iudicium in decidendis circa fidem controversiis passim in suis scriptis commendat. Oportet (inquit epist. 190. scribens ad Innocentium II.) ad vestrum referri apostolatum pericula quæque, & scandala emergentia in Regno Dei, ea præsertim, qua de fide contingunt. Dignum namque arbitror ibi potissimum resarciri damna fidei, ubi non possit fides sentire defectum: hæc quippe hujus prerogativa Sedis. Cui enim alteri aliquando dictum est; EGO PRO TE ROGAVI PETRE, UT NON DEFICIAT FIDES TVA. Ergo quod sequitur à Petri successore exigitur, ET TV QUANDO CONVERSUS CONFIRMA FRATRES TVOS. Id quidem modo necessarium. Tempus est ut vestrum agnoscat, Pater amantissimus, Principatum, probetis zelum, ministerium honoretis; in eo planè Petri impleris vicem, cujus tenetis & Sedem, si vestra admonitione CORDA IN FIDE FLUCTVANTIA CONFIRMATIS, SI VESTRA ATTORITATE CONTERITIS FIDEI CORRUPTORES. Liberiùs solebat sanctus Bernardus de summis Pontificibus, & ad summos Pontifices loqui, quàm ut adulationis possit esse suspectus. Audi adhuc de privilegiis beati Joannis Baptistæ concionantem, paulò ante finem; Mater, & Magistra omnium Ecclesiarum Ecclesia Romana, cui dictum est. EGO PRO TE ROGAVI, PETRE, NE DEFICIAT FIDES TVA, &c. Non ergo pro solo Petro, sed pro ejus etiam in Ecclesia Romana successoribus rogavit Dominus, ut non deficeret fides eorum.

17. Sanctum Bernardum secutus est Petrus Abbas Cellensis in epist. I. quæ est ad Alexandrum Romanum Pontificem; In gravissimis questionibus, sicut olim ad Moysen, sic nunc, Pater venerande, AB OMNI ECCLESIA DEI recurritur ad beati Petri, & vestram Sedem. Tam enim communiter communis imponitur vobis sollicitudo omnium Ecclesiarum, quàm singulariter, & specialiter Petro videtur dictum. ET TV CONVERSUS CONFIRMA FRATRES TVOS. Verba illa singulariter, & specialiter non excludunt Petri successores ab officio & pri-

vilegio confirmandorum fratrum (alioquin enim evidenter sibi contradiceret Scriptor) sed munus illud reliquis Prælati modo illo singulari , & speciali competere negant.

C A P U T V I I I .

Sententia Sancti Cypriani de iudicio Papæ in materia Fidei.

1. **Q**ui iudicium summi Pontificis de fidei quæstionibus negant esse irreformabile , proferunt ex antiquis Patribus , & Doctoribus præcipuè sanctum Cyprianum , & sanctum Augustinum , quorum hac de re testimonium , sicut magni momenti , sic luculentum arbitrantur.

2. Equidem diffiteri non possumus Beatum Cyprianum , cum de baptisate ab hæreticis collato disceptaret adversus sanctum Stephanum , ejus iudicium non solum uti reformabile non suscepisse , sed etiam tanquam falsum , & Ecclesiasticæ consuetudini contrarium , rejecisse.

3. Sed primò docet nos sanctus Augustinus , Divi Cypriani doctrinam ad sacræ Scripturæ normam esse revocandam. *Nos enim* , inquit lib. 2. contra Cresconium Grammaticum cap. 31. *nullam Cypriano facimus injuriam , cum ejus quaslibet litteras à Canonica Divinarum Scripturarum autoritate distinguimus.* Et cap. 32. *Ego hujus epistola autoritate non teneor , quia litteras Cypriani non ut Canonicas habeo , sed eas ex Canonicis considero , & quod in eis Divinarum Scripturarum autoritati congruit , cum laude ejus accipio , quod autem non congruit , cum pace ejus respuo.*

4. Secundò animadvertendum est Beatum illum Martyrem quantumvis dignitatis , ac jurisdictionis suæ tuendæ studiosum , reverentiùs de sancta Sede locutum ante celebrem illam de baptisate ab hæreticis collato , disceptationem. Nam de Felicissimo , qui ejus ad Episcopatum Carthaginensem electioni adversatus fuerat , ac postmodum in eum schisma conflagraverat , & de Fortunato , hæc inter alia scripsit ad sanctum Cornelium Papam epist. 55. seu 3. lib. 1. quorum partem

Ecc 3 Epif